

de kan afslaa at betale Skat, at de ogsaa skal gøre det. De bryder ingen Lov ved simpelthen at lade Regeringen hjælpe sig selv udafde Beskattedes Ejendele tildet, den fordrer; og desuden er det den eneste Maade, saavidt jeg kan sé, hvorpaa de offentligt kan bringe den Skik i Miskredit, at beskatte Kvinder, medens de samtidigt unddrager disse Borgerskabets Rettighed.

Hvis »Edinburgh National Society for Women's Suffrage« kunde overtale nogle faa Kvinder i hver By i Skotland til at give en formaalstjenlig Lektion til Kommunen ved at lade deres Meubler blive solgte som en Protest imod den Lov, der klassificerer dem med Forbrydere og Idioter og derfor uværdige til Stemmeretten — hvis de kun var enige om at gøre dette, vilde Maalet for deres Forbund maaske snart være naaet.

Jeg er ked af, at jeg ikke kan give Dem Detaillerne af Udgifterne, da Medlemmerne naturligviis ønsker at kende, hvad pekuniære Forpligtelser de udsætter sig for ved at afslaa at betale Skat.

I mit Tilfælde steg Udgifterne til lidt over en Trediedel af selve Skatten.

Vore Søstre i Australien og Ny-Zeeland har Stemmeret, i Finland og Norge har Kvinderne faaet sig Borgerskabets Ret tilkendt; og jeg kan ikke tro andet, end at Retfærdighedsfølelsen mod Kvinderne for Øjeblikket kun sover i vort eget Land, men at den kan blive kaldt tillive igen.*

»Det vil være af Interesse for dette Skrifts Læsere«, fortsætter Miss Methwen, »at høre, at Lady Steel har nedlagt Formandsskabet i »Edinburghs Centrale og Liberale Kvindeforbund«, en Stilling hun har indtaget i flere Aar; thi hun føler nemlig, at Kvinderne bør trække deres Understøttelse bort fra alle politiske Partier, til de har faaet Stemmeret, og hun er indtraadt i »Women's Social and Political Union«, da hun føler sig overbevist om, at de »militante« Metoder er nødvendige, og at de i Sandhed er den eneste Vej til at virkeliggøre den saa overordentlig stærkt tiltrængte Reform!«

Jessie C. Methwen.

Til disse Miss Methwens Ord om Lady Steel vil jeg tilføje, at Lady Steel overværede Alliancens Kongress her d. 6. August 1906. Hun boede paa Hotel Phoenix tilligemed sin Selskabsdame og deltog med Iver i alle Møder. Jeg fik nylig et Blad fra England for at fortælle mig, at Lady Steel, der i flere Aar har været Enke, nu vil gifte sig igen og forlade Edinburgh for at drage til Syd-Afrika. Dette kan imidlertid ikke ske før efter Kroningen, da hendes tilkommende Ægtefælle skal møde ved samme som Repræsentant for

det Land han kommer fra. Gid Held og Lykke maa følge hende paa hendes Rejse til det fjerne Syd-Afrika.

J. M.

Vort Stemmeretsforslag i Rigsdagen.*)

Debatten i „Första Kammaren“.

Konstitutionsudvalgets Udtalelser om de i Rigsdagen indgivne Forslag om Indførelsen af »politisk Stemmeret« og Valgbarhed for Kvinder kom i forrige Uge. Disse Udtalelser fik Karakteren af en Vægning af at vedtage samtlige Lovudkast med den Begrundelse, at det ikke var rigtigt at ville foregribe Resultatet af »Rösträttsutredningen«, som endnu ikke forelaa i sin Helhed, og at det ikke vilde være velovervejeth saa kort Tid efter, at Stemmeretsreformen af 1909 var gennemført, at vedtage en saa vidtgaaende Reform, saaledes at de Valgberettigedes Antal atter pludseligt skulde mere end fordobles. Disse tidligere hørte Begrundelser kompletteredes med den ogsaa forud hørte Paastand om, at Kravet om Stemmeret ikke omfattes i større Udstrækning, hvorfor en Reform ikke kan siges at føles som en Nødvendighed.

Udvalget ansaa sig ikke at have nogen Anledning til for Øjeblikket at gaa ind i de hovedsagelige Indvendinger.

Reservationer mod forskellige Dele af Begrundelserne var afgivne af d'Hrr. Trygger, Upptøm m. fl., som støttede de Liberales Forslag, samt af Hr. Larsson i Västerås, som støttede Socialdemokraternes Forslag.

Det af Hr. Bergström indgivne Forslag om politisk Stemmeret for svensk gift Moder og kommunalt stemmeberettiget Kvinde blev enstemmigt tilbagevist af Udvalget.

Og derpaa kom Lørdagen den 13. Maj, da hvert af Rigsdagens Kamre havde Konstitutionsudvalgets Udtalelser om Forslagene til Kvinders Stemmeret paa sin Dagsorden.

Det blev dog kun Første-Kammer, som tog det til Behandling. Andet-Kammer, som havde andre store Spørgsmaal til Behandling forud for dette, maatte udsætte Stemmerets-Debatten til en anden Dag. Vi kan altsaa kun gøre Rede for Sagens Forløb i Første-Kammer.

Udfaldet her var jo paa Forhaand givet — Flertallet stemte for Udvalgets Betænkning — men at denne Debat kunde vare i næsten tre Timer, viser, at Første-Kammer forstaar Betydningen af at debattere dette Spørgsmaal, og af at give Grunde for sit afvisende Standpunkt, som tillige vidner om, at Forsvaret for Kvindernes Sag begynder at

*) Vi har tilladt os at gøre et større Uddrag af Dagu's Artikel herom.

blive saa stærkt — ogsaa i dette Kammer — at Begrundelserne herfor hverken hurtigt eller let lader sig afvise.

Et af Stockholms Dagblade har kaldt Dagen for »Professorernes Dag«, og der var ogsaa tre af disse lærde Herrer, som optraadte efter hinanden og som ved Hjælp af Statsvidenskab og anden Kundskab søgte at bevise, at Kvinderne ikke burde have Stemmeret. Men Videnskabens Repræsentanter i Overhuset var ikke alle enige. Mod Professorerne Clason, Fahlbeck og Kjellén optraadte Professor Steffen, som var »statsvidenskabelig« nok til at tale om Ligestilling og Medborgerret for Kvinderne, og som mente, at Kvindernes Arbejde i Samfundet skulde virke forædlende og udviklende paa dem selv, og at den lykkeligste Vekselvirken skulde opstaa mellem deres sociale Opgaver og deres Deltagelse i det politiske Liv. Dette skulde højne Kvindens aandelige Niveau, det blev et Opdragelsesspørgsmaal, og et lille Land, som Sverrig, havde ikke Raad til at udestønge over Halvdelen af dets Beboere fra det stimulerende og udviklende Liv, som ligger i Meddelagtighed i Samfundsarbejdet. Men da var det alt lykkedes Professor Clason at fastlaa, at Stemmeretsbevægelsen var i Tilbagegang, at der ikke fandtes nogen Interesse for Sagen hos Kvinderne selv mere, og at »denne Landsforening for Kvindernes politiske Stemmeret« ikke tilnærmelsesvis voksede saaledes i Medlemsantal, som under de første Organisationsaar (!!!). Og det var lykkedes Professor Fahlbeck at aflive »de almindelige Grunde« for at Kvinderne skulde have Stemmeret: »Læren om de menneskelige Rettigheder og om Lighedsprincippet«, og han havde paapeget Faren ved at give Kvinderne Stemmeret inden Forsvaret var bleven ordnet, da Kvinderne — som ikke havde Værnepligt — skulde være imod Forsvarsbestræbelserne. (Mon Professoren ikke skulde have glemt at kaste et Blik paa det lille Danmark, hvor Forsvarsbegejstringen netop hos Kvinderne var saa stor, at der i Huj og Hast dannedes et Forbund af 50,000 Kvinder over hele Landet, der har en bestandig Tilstrømning og en vedvarende Enthusiasme, som intet Kvindestemmeretsarbejde har kunnet smigre sig med til den Grad at besidde).

Derpaa talte Professor Kjellén om, at det historiske Øjeblik for at Kvinderne erholdt Stemmeret ikke var grebet. Thi i 1906 — efter 1905 — da alt var i Opløsning, og man var beredt til at kaste sig ind i hvilke Ubesindigheder som helst, da kunde det muligvis være gaaet, men ikke nu — og »formodentlig heller ikke senere«, mente Professoren. Nu var Eftertanken kommet, nu skulde man vogte sig for at tage Kvinderne